

Nr 6.

Ankom till riksdagens kansli den 19 mars 1918 kl. 2 e. m.

Första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande, nr 6, i anledning av andra kammarens beslut på grund av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åvägbringande av större överskådlighet och ordning beträffande Svensk författningssamling.

I en inom andra kammaren väckt och till dess femte tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 111, har herr *Persson* i Fritorp *m. fl.* hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes föranstalta därom, att vid redigeringen av Svensk författningssamling iakttagas metoder, vilka i större grad än nu är förhållandet tillgodose fordringar på överskådlighet och ordning. *Motionen.*

Andra kammarens femte tillfälliga utskott har i anledning av motionen infordrat yttrande från utgivaren av Svensk författningssamling, vilket yttrande fogats som bilaga till nämnda utskotts utlåtande.

Andra kammarens utskott har rörande motionen anfört:

»Till en början får utskottet erinra därom, att de för utgivandet av författningssamlingen gällande föreskrifter återfinnas i kungl. kungörelsen i ämnet den 15 december 1911. Enligt nämnda kungörelse bör, sedan författning, som skall införas i författningssamlingen, blivit beslutad, ett exemplar av densamma avlämnas till författningssamlingens utgivare; och åligger det denne att ombesörja, att författningen skyndsamt och felfritt tryckes. Av det anförda framgår, att utgivaren är helt och hållet bunden av den lydelse, i vilken författningen till honom avlämnats,

*Andra
kammarens
utskott.*

och äger han sålunda icke att ens beträffande författningens rubricering vidtaga någon ändring. De två senare här ovan i motionen berörda olägenheterna vid författningars kungörande i författningssamlingen böra därför icke hänföras till utgivandet av författningssamlingen, utan äro en följd av den ordning och den benämning, varunder själva författningarna beslutits hos Kungl. Maj:t i statsrådet. Med anledning av motionen anser sig utskottet likväl oförhindrat att i det följande upptaga samtliga de spörsmål, som i motionen beröras, vare sig dessa äro att hänföra till själva utgivandet av författningarna i författningssamlingen eller till vad motionen måste anses inlägga i uttrycket »redigering» av författningssamlingen.

Vad först beträffar den i motionen nämnda olägenhet, att olika paragrafer av samma förordning ibland ändras genom olika nummer av samma års författningssamling, får utskottet erinra därom, att en sådan anordning torde förekomma endast i undantagsfall och endast då de tillämnade ändringarna av en eller annan anledning icke kunna föredragas samtidigt. Då det i motionens denna del avsedda önskemålet redan torde vara i möjligaste mån tillgodosett och då det icke torde vara lämpligt att riksdagen i detta ämne lämnar Kungl. Maj:t några bestämda direktiv, har utskottet i denna del icke velat göra något uttalande.

Det andra av motionärernas önskemål avser att vid omnämmandet i författningssamlingen av förut publicerade författningar bör återgivas icke allenast en författnings benämning och utgivningsdag utan även det nummer och den årgång, varunder författningen återgives i Svensk författningssamling. Motionärerna synas förorda som lämpligt att t. ex. rubriken av en viss författning skulle lyda: »Lag om ändrad lydelse av 1 kap. 3 § samt om tillägg till 2 kap. i lagen den 12 november 1915 om äktenskaps ingående och upplösning (*Sv. förf. 1915 nr 426*); given Stockholms slott den 14 juni 1917». Motionärernas framställning i denna del torde ha sin betydelse, och får utskottet här erinra därom, att det, beträffande äldre författningar, som varit föremål för flera ändringar, ibland är ganska tidsödande att fastställa den lydelse av författningen, som för tillfället är gällande. Man har då att gå till den ursprungliga författningen och se till vilka ändringar som tid efter annan vidtagits. En synnerligen god ledning härvid skulle man erhålla, om vid publicerandet av en ändring i gällande författning infördes uppgift om var författningen ursprungligen finnes intagen ävensom platsen för sedermera vidtagna ändringar. Beträffande vissa större författningar, såsom strafflagen eller utsökningslagen, skulle dock uppställandet av en sådan uppgift vara synnerligen besvärlig, och då dessa författningar årligen återfinnas

i gällande form i gängse lagedition, förefinnes icke heller något behov av den föreslagna uppgiften. Denna synes därför böra meddelas endast där så lämpligen kan ske. Beträffande formen för den ifrågavarande uppgiften anser sig utskottet icke kunna dela motionärernas uppfattning därom, att en dylik uppgift borde inflyta i rubriken till den nya författningen. Det torde vara lämpligast att författningen rubriceras som hittills, och att i en rent redaktionell anteckning tillfogas uppgift om i vilken årgång och under vilket nummer återopad författning återfinnes. Det förut återopade exemplet skulle då anges på följande sätt: »Lag om ändrad lydelse av 1 kap. 3 § samt om tillägg till 2 kap. i lagen den 12 november 1915 om äktenskaps ingående och upplösning; given Stockholms slott den 14 juni 1917. (Jmfr Sv. förf. 1915 nr 426.)» Utskottet anser sig också böra förorda ett uttalande i nu anförd riktning.

Den ojämförligt viktigaste delen av motionen är emellertid den, som avser registreringen av författningssamlingen. För närvarande sker denna så, att till varje årgång av författningssamlingen fogas ett kronologiskt och ett alfabetiskt register. Alfabetiska sakregister till författningssamlingen, omfattande större tidsperioder än ett år, hava utgivits, ett omfattande åren 1825—1874, ett åren 1875—1885, vilket sedermera upptagits i ett tjuguarigt register, omfattande åren 1875—1894, och ett omfattande åren 1895—1904. Enligt utgivarens av Svensk författningssamling bilagda utlåtande påbörjades under år 1915 utarbetandet av ett sakregister, som skulle omfatta åren 1895—1914. Detta arbete avbröts med anledning därav, att fråga väckts om utarbetande av ett sakregister, omfattande författningssamlingen i dess helhet. Arbetet med ett dylikt register har emellertid ännu ej påbörjats. Om anledningen härtill lämnar meranämnda utlåtande ingen upplysning.

Olägenheten därav, att alfabetiskt sakregister för längre tidsperioder saknas beträffande de senaste åren, ligger i öppen dag. Av den omständigheten, att sådana register utarbetats för tidigare perioder framgår också att de varit av behovet påkallade. Utskottet anser det därför vara av synnerlig vikt att det avbrutna arbetet med utgivandet av register till Svensk författningssamling för tiden efter år 1904 eller för författningssamlingen i dess helhet skyndsamt återupptages och fullbordas. För framtiden synas dylika register böra utarbetas vart femte år.

En annan fråga beträffande registreringen av författningssamlingen, som i motionen icke berörts, men som utskottet velat framföra, är önskemålet att under löpande år alfabetiskt sakregister till författningssamlingen utgives för varje kvartal. Särskilt under de senaste åren med dess livliga lagstiftningsarbete och dess ofta återkommande kristidsförfattningar

måste svårigheterna för var och en att i författningssamlingen återfinna en viss författning sägas hava varit högst avsevärda. Tjänstemän och andra, som nödgas ofta anlita författningssamlingen, torde i allmänhet föra minnesanteckningar om de författningar, som beröra deras speciella område, men för den stora allmänheten har det vid sökandet efter en viss författning, om vars utgivningsdag man saknat kännedom, varit att underkasta sig det tidsödande arbetet att genomgå den löpande årgången tills man funnit den för tillfället eftersökta. Det torde i detta sammanhang böra framhållas, att även om man känner dagen för utfärdandet av författningen, det ofta måste bli förenat med ett visst sökande att återfinna den i författningssamlingen, då författningarna i samlingen intagas i den ordning de bliva tryckta och icke i den ordning, vari de beslutits. De olägenheter, som nu berörts, skulle enligt utskottets förmenande avhjälpas lättast genom utgivande kvartalsvis av åtminstone alfabetiskt register. Vid årgångens slut skulle då de tre första kvartalens register samlas i årsregistret. Kostnaden för en sådan anordning torde, enligt utskottets förmenande, väl uppvägas av den praktiska nytta de föreslagna kvartalsregistren skulle medföra, varjämte det å kvartalsregistren nedlagda arbetet skulle komma till nytta vid årsregistrets utgivande. Utskottet får i detta sammanhang som analogi påpeka, att vid utgivningen av publikationen »Polisunderrättelser» månatligen utgives ett register, vilka register sedan sammanfattas i årsregister.

Utskottet anser sig också böra påpeka betydelsen av att större antal uppslagsord införas i det alfabetiska registret än nu sker.

Med anledning av det anförda får utskottet sålunda hemställa, att andra kammaren, med anledning av förevarande motion II: 111, ville för sin del besluta, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla,

dels att vid införandet i Svensk författningssamling av författningar, som avse förändring i eller tillägg till äldre författningar, jämväl måtte, där så lämpligen kan ske, göras hänvisning till det eller de ställen i författningssamlingen, där den ursprungliga författningen samt eventuella föregående ändringar i densamma finnas införda,

dels att förutom de nu utgivna årsregistren till författningssamlingen måtte utgivas register för längre tidsperioder ävensom under löpande år register för vart och ett av de tre första kvartalen.»

*Andra
kammarens
beslut.*

Andra kammaren beslöt i enlighet med sitt tillfälliga utskotts hemställen.

Detta beslut är delgivet första kammaren, som hänvisade ärendet till förberedande behandling av sitt andra tillfälliga utskott.

Under åberopande av vad andra kammarens andra tillfälliga utskott i sitt ovan intagna utlåtande anført, får utskottet hemställa,

*Första
kammarens
utskott.*

att första kammaren måtte biträda andra kammarens i ärendet fattade beslut.

Stockholm den 18 mars 1918.

På utskottets vägnar:

OSKAR NYLANDER.

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar *Nylander, Danström, von Koch, Kjellgren, Tisell, Permansson* och *Tengvall*.

*Bilaga.**Till andra kammarens femte tillfälliga utskott.*

I anledning av utskottets ordförandes till herr statsrådet B. Petrén avlåtna skrivelse den 12 februari 1918, i vilken skrivelse anhållits, att utgivaren av Svensk författningssamling måtte anmodas till utskottet avgiva utlåtande i anledning av en inom kammaren av herr Persson i Fritorp väckt motion, nr 111, får jag vördsamt anföra följande.

I egenskap av utgivare av Svensk författningssamling har jag att ställa mig till efterrättelse nådiga kungörelsen i ämnet den 15 december 1911. Enligt nämnda kungörelse bör, sedan författning, som skall införas i författningssamlingen, blivit beslutad, ett exemplar av densamma avlämnas till författningssamlingens utgivare; och åligger det honom att ombesörja, att författningen skyndsamt och felfritt tryckes.

Då utgivarens uppgift är begränsad på sätt nu angivits, torde det ej tillkomma mig att avgiva yttrande beträffande oförmälda motion i vidare mån än vad angår den i en i motionen åberopad tidningsartikel berörda registrering av författningssamlingen; och får jag härutinnan lämna följande uppgifter:

Alfabetiska sakregister till författningssamlingen omfattande större tidsperioder än ett år hava utgivits, ett omfattande åren 1825—1874, ett åren 1875—1885, vilket sedermera upptagits i ett tjuguarigt register omfattande åren 1875—1894, och ett omfattande åren 1895—1904. Under år 1915 påbörjades utarbetandet av ett sakregister, som skulle omfatta åren 1895—1914. Detta arbete avbröts med anledning därav, att fråga väckts om utarbetande av ett sakregister omfattande författningssamlingen i dess helhet.

Arbetet med ett dylikt sakregister har dock ännu ej påbörjats.
Stockholm den 19 februari 1918.

Erik Ölander.

Utgivare av Svensk författningssamling.